

LA VIE SECRÈTE DES VIEUX

IDEA I CREACIÓ MOHAMED EL KHATIB

10/06 — 13/06/26

GRÀCIA

'11' lliure

TEMPORADA 25—26

SOBRE L'ESPECTACLE — 3

SINOPSI — 4

EN PARAULES DE LA COMPANYIA — 5

ENTREVISTA — 6

SOBRE LA COMPANYIA — 8

CONTEXT I PROPOSTA ARTÍSTICA — 9

PROJECTE CASA — 10

LA CRÍTICA N'HA DIT — 11

ÀNIMA LLIURE — 12

BIOGRAFIES — 13

FITXA ARTÍSTICA — 15

INFORMACIÓ PRÀCTICA — 16

SALA DE PREMSA — 17

Actor, director, realitzador i artista plàstic, el creador francès Mohamed El Khatib recull el testimoni de diverses persones grans de diferents estrats socials per tractar de l'amor i el sexe a l'última etapa de la vida, amb humor, afecte i dignitat.

© LAMY

SINOPSI

Fer-se gran i envellir implica sovint assumir la mirada dels altres sobre el propi cos, cada vegada menys autònom. Malgrat això, la sexualitat i el desig semblen obeir les seves pròpies lleis.

Espectacle inclòs al projecte Ànima Lliure, en aliança amb la Fundació Banc Sabadell.

MÉS INFO

www.teatrelliure.com/ca/la-vie-secrete-des-vieux

EN PARAULES DE LA COMPANYIA

La fi de la vida correspon a la fi de l'amor?

Amb aquest espectacle sortim a trobar la nostra gent gran, els nostres ancians o, menys púdicament, els nostres vells i velles, per parlar d'històries d'amor.

Afrontar l'envelliment, d'una banda és afrontar la mirada social i, de l'altra, observar el cos usat que altera dia rere dia l'autonomia.

Així i tot, tot sovint hi queda l'amor. I és més, el desig, que es pot acompanyar d'una sexualitat reinventada. Ja no es conforma ni amb l'acció ni amb la pressió social, sinó que desenvolupa el seu propi ritme, el seu propi temps, la seva pròpia intimitat fràgil i alhora intensa.

Es tractarà doncs, a través d'aquestes trobades amb les nostres velles i vells, de saber com es viu l'amor.

Per portar a terme aquest treball documental, Mohamed El Khatib ha recollit la paraula de persones grans de tots els espectres socials per tal de teixir un relat testimonial d'una pluralitat d'experiències amoroses. Aquest paisatge amorós de la tercera edat constituirà el quadre nostàlgic dels nostres balanços amorosos, però també serà una promesa: que el desig es pot arraulir fins als nostres últims instants en la fragilitat de les nostres vides.

Mohamed El Khatib

ENTREVISTA A MOHAMED EL KHATIB

*Entrevista realitzada per Marion Guilloux
(febrer de 2024)*

En quines circumstàncies va néixer el projecte *La vie secrète des vieux*?

Durant la crisi de la Covid, la qüestió de les residències (EHPAD) va emergir a l'espai públic en tota la seva "crueltat". Vam poder veure que moltes no eren gaire més que llocs on la gent anava a morir, i les famílies es quedaven sense rituals de comiat després de la mort dels seus éssers estimats. Una generació sencera desapareixia davant dels nostres ulls, i no hi podíem fer res. Aproximadament al mateix temps, es va publicar el llibre de Victor Castanet *Les Fossoyeurs*. Aquesta investigació pionera ofereix un retrat dur i alarmant de l'estat de les residències a França —i en particular de les institucions privades. Hi destaca dos problemes principals: la infantilització i els abusos envers la gent gran en aquests centres. També vaig adonar-me que l'atenció que prestem a la gent gran sovint gira entorn de la dependència i la pèrdua d'autonomia. Rarament considerem la seva vitalitat, els seus desitjos, i especialment els seus desitjos amorosos. Des d'aquesta perspectiva vaig començar a fer entrevistes en residències. Mentre estava de gira amb altres espectacles, deixava un missatge als programes de mà: "Si tens més de 75 anys i tens històries d'amor per explicar, truca'm."

Com van ser aquestes entrevistes?

Més que preguntar-los com s'imaginaven el final de la seva vida, volia que m'expliquessin què els feia sentir vius encara. Aquesta qüestió del desig em va permetre entendre que estava tocant un tema tabú, quelcom que la societat es nega a pensar. La sexualitat de la gent gran és com un punt cec, una cosa que ni les institucions ni les famílies volen abordar. Fins i tot es produeix una veritable inversió d'autoritat quan els fills s'immisceixen en la vida privada dels pares per impedir-los viure les seves històries d'amor. És una mena d'escenari invers de *Romeu i Julieta*. Aquesta prohibició té a veure amb qüestions d'herència, gelosia i amb l'estructura familiar que es desmunta perquè els

fills no poden entendre per què els seus pares voldrien "començar una nova vida" a la vellesa.

A l'hora de recollir aquests testimonis, vas haver de seguir algun protocol específic per ajudar-los a superar una certa forma de pudor?

Eren converses molt obertes. Els proposava fer un balanç conjunt de la seva vida amorosa i els preguntava com els anava actualment. Aquesta pregunta em permetia entendre els seus trajectes personals, educatius i religiosos, així com el seu entorn social... Hi vaig trobar en tots una gran llibertat d'expressió i una necessitat d'expressar-se de manera autèntica, sense fingiments. La preocupació més habitual era què pensarien els seus fills de les seves històries. A través dels seus testimonis començava a dibuixar-se un paisatge amorós, però també el retrat d'una generació revelant els seus aspectes més íntims. La majoria de les persones grans entrevistades no tenien por de revelar detalls, de compartir allò que podia ser cru o secret en les seves vides. La confiança que em van dipositar va ser un honor, tot i que el pudor em feia preguntar-me a vegades què podia o volia escoltar des de la meua posició de testimoni. Arran d'aquelles trobades, algunes van acceptar pujar a l'escenari amb mi per crear un panorama de l'amor després dels setanta-cinc.

Com vau treballar conjuntament en aquesta representació?

Quan vaig començar a treballar en l'espectacle, volia que les seves paraules fossin al centre i que expliquessin les seves històries ells mateixos, sense filtres, amb tota la fragilitat que això comporta. Aquest gest neix del desig de no produir un discurs esperat sobre la vellesa, sinó d'obrir un espai per a testimonis sorgits de contextos culturals diversos. La seva presència a l'escenari és la vida mateixa del muntatge. Gràcies a ells, l'obra té les seves pròpies necessitats i regles. Sabem que pot acabar qualsevol dia i hem de treballar al voltant de la inexorabilitat del seu declivi físic. Per això, fem tot el possible perquè l'espai escènic sigui un lloc on se sentin còmodes. La forma és molt lliure. Es mouen com volen. Una cuidadora —

figura arquetípica de la cura— també hi és present per ajudar-los a desplaçar-se. Potser jo mateix estaré a l'escenari durant les primeres funcions per ajudar-los a sentir-se a gust fins que siguin capaços de fer totalment seu l'espectacle.

El text és fruit d'un procés d'escriptura col·lectiva?

Vam passar molt de temps parlant i imaginant com compartir aquestes històries íntimes amb plena confiança. Durant una residència a Brussel·les, es va sumar a nosaltres una assistent sexual per dirigir una conversa amb l'equip. Aquells moments de compartir em van permetre captar les seves reaccions en temps real. D'alguna manera, l'obra es va escriure sola sense que ens n'adonéssim, a través de la reconstitució del temps compartit, dels seus moments de complicitat o d'indignació. La dramaturgia oscil·la entre el treball documental a través de la incorporació de testimonis en primera persona i seccions més improvisades que s'inscriuen en una estructura que vam construir conjuntament.

La qüestió de la utilitat del teatre és central en l'obra i implica múltiples capes de significat. Ens en pots dir més?

En moltes ocasions durant les nostres converses, es queixaven de la qualitat força mediocre dels espectacles que es presenten a

les residències. Sovint són muntatges una mica passats de moda, sense cap vitalitat artística. L'aspecte mèdic preval sobre l'alimentació de l'ànima. Moltes d'aquestes institucions presten poca atenció als seus desitjos emocionals o culturals. Torna a aparèixer aquella idea d'infantilització, però també la de ciutadans de segona categoria. El que volen veure són històries d'amor intenses, sense nyonyeries, obres amb significat i substància. Així que els vaig preguntar com seria per a ells l'"espectacle ideal", i a partir d'aquí vam jugar a definir què és el teatre, què pot ser, quin sentit té. Aquesta fantasia recorre l'obra, a vegades de manera lúdica. Escenes del repertori clàssic —quan la Jacqueline les recorda!— irrompen de tant en tant a l'espectacle. Són textos que van aprendre de memòria de joves i que encara conserven. Aquí, no és tant la interpretació el que compta, sinó el poder dels seus records. Un poder emocional i literari que alguns encara porten dins, molts anys després. La tragèdia forma part tant de la literatura dramàtica com de la vida a les residències, on he trobat històries d'amor esquinçadores i, a vegades, tràgiques, com la de l'Anne i en Jean-Claude, que va acabar malament. De vegades, la vida és com una obra de Musset o de Shakespeare.

SOBRE LA COMPANYIA

Zirlib va ser fundada l'any 2008 a partir d'un postulat simple: l'estètica no està desproveïda de sentit polític. És el fruit d'una trobada entre autors, actors, investigadors, ballarins, realitzadors de vídeo i músics de formacions i orígens diversos.

Entenem la creació contemporània com una experiència, un gest on la dimensió estètica més exigent pot confrontar-se amb el quotidià. La trobada és el punt de partida de cada creació. Trobades amb una dona de fer feines, un pastor, llevadores, un mariner. És a partir d'aquestes trobades que es construeixen frescos íntims o espectaculars.

Zirlib treballa en tres àmbits:

- La creació contemporània en les arts escèniques, tant a França com a l'estranger,
- La recerca en la relació entre arts i ciències humanes,
- L'acció artística amb les persones més allunyades dels cercles culturals.

«L'única convicció que hem pogut forjar aquests darrers anys és que cadascun dels nostres gestos estètics ha d'interrogar el teatre d'avui tant en la seva forma com en la seva capacitat de ser refugi per als més fràgils entre nosaltres.

Considerem la nostra pràctica artística com un espai de consol – per la bellesa del gest –, d'emancipació – per la radicalitat del discurs – i d'hospitalitat.

L'artista plàstic Christian Boltanski deia que cada persona, a partir dels seixanta anys, és un “museu en si mateix”, i que caldria crear milers de micro-museus vivents. És així com imaginem el nostre teatre, i és per això que treballem indistintament amb professionals molt reconeguts i amb no-professionals molt desconeguts.»

Mohamed El Khatib

CONTEXT I PROPOSTA ARTÍSTICA

En una pista de balls de saló, vuit persones grans contempen els seus amors passats i els seus desitjos presents.

En la interacció íntima de les seves vides, Mohamed El Khatib traça el retrat d'una generació discreta. Amb tendresa i lucidesa, interroga la marginació d'aquestes vides i la invisibilització de la vellesa a les residències geriàtriques.

Figura clau de la ficció documental, Mohamed El Khatib ha revitalitzat aquest gènere amb una tria de temes lúcids i compromesos, que sovint donen lloc a espectacles excepcionals.

Com ja va fer amb els 53 seguidors del Racing Club de Lens que va portar a escena a *Stadium* (2017), aquí també dona veu i presència escènica a persones habitualment relegades als marges.

Basada en un centenar d'entrevistes realitzades just després del confinament per la Covid, *La vie secrète des vieux* trenca el tabú de la sexualitat en la vellesa, i exalta un sentit vital inversament proporcional a la fragilitat dels cossos.

PROJECTE CASA

Seguint el projecte de Mohamed El Khatib (*La vie secrète des vieux*) a la Maison Gertrude de Brussel·les, del 9 al 12 de juny els artistes Yohanne Lamoulère (fotògrafa), Bonnefrite (il·lustrador), Elsa Broclain (autora i guionista) i el mateix Mohamed El Khatib treballaran amb els residents del Centre de Primera Acollida per a persones sense sostre de Sant Gervasi. El resultat de la intervenció es convertirà en una exposició al mateix recinte, que es podrà visitar divendres 12 de juny a partir de les 16.00 h.

El projecte que es desenvoluparà a Barcelona pren com a punt de partida TERMINATO, un format de residència artística experimental i flexible imaginat per Yohanne Lamoulère, Bonnefrite i Mohamed El Khatib.

Concebuda com una caixa d'eines mòbil més que no pas com un programa tancat, aquesta residència prioritza l'adaptació a les realitats humanes, socials i sensibles dels llocs que l'acullen. Es basa en una metodologia lleugera, reactiva i contextual, que permet als artistes treballar a partir de les trobades, els relats, els usos i les situacions que emergeixen sobre el terreny.

TERMINATO combina diferents pràctiques per crear formes artístiques accessibles, immediates i col·lectives. L'objectiu no és únicament produir obres, sinó generar espais de confiança, de paraula i de visibilitat per a persones que sovint es troben allunyades dels circuits culturals convencionals.

Al Centre de Primera Acollida Sant Gervasi de Barcelona, la residència s'inscriu en un context d'acollida i acompanyament de persones en situació de gran vulnerabilitat social. Els artistes hi desenvoluparan intervencions obertes, evolutives i adaptades al ritme del centre: tallers de fotografia, creacions gràfiques, accions pictòriques, espais de conversa, producció d'imatges i experimentacions col·lectives. Aquest enfocament permet fer emergir formes de representació sensibles i dignes de les persones acollides, alhora que transforma temporalment el centre en un espai de creació, de trobada i de circulació de relats.

La proposta d'intervenció artística participativa està impulsada conjuntament pel Teatre Lliure i l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) de l'Àrea de Drets Socials, Salut, Cooperació i Comunitat de l'Ajuntament de Barcelona, amb el Centre Residencial de Primera Acollida per a persones sense sostre de Sant Gervasi. En el marc del Proyecto Ornitornico de la Red de Teatros i la Fundación Daniel & Nina Carasso.

Centre Residencial de Primera Acollida (CPA)

El Centre de Primera Acollida, situat al carrer del Císter de Sarrià-Sant Gervasi, forma part de la xarxa de serveis municipals que responen a un model d'atenció centrat en la persona i que facilita la transició de les persones ateses cap a una major autonomia. D'una banda, és un centre residencial amb 100 places per a dones en situació de sensellarisme, que fa un treball des d'una perspectiva de gènere, fomentant la participació i l'apoderament de les dones i tenint en compte totes les circumstàncies de múltiples violències que els han impactat.

A banda del centre d'allotjament temporal, l'equipament també compta amb un centre de dia, un espai d'higiene personal amb capacitat per a 70 persones i un espai d'alimentació a migdia amb capacitat per oferir 100 àpats diaris, dos serveis que funcionen cada dia de l'any. Aquests serveis, en l'actualitat, també estan oberts a homes que viuen al carrer.

Barcelona és referent en el desplegament de respostes segmentades a partir de les necessitats i especificitats de les persones sense llar. Actualment compta amb prop de 2.900 places d'allotjament temporals.

LA CRÍTICA N'HA DIT...

“Un espectacle magnífic, commovedor i divertit, fruit d'un treball documental seriós, però que delecta l'ànima parlant només de la vida i del desig”. **Hélène Kuttner, *Artcena***

“Hi ha humor negre i desenfrenada picardia mentre un grup entremaliat comparteix històries plenes d'alegria, tendresa i, de vegades, esgarrifofes”. **Chris Wiegand, *The Guardian***

“*La vie secrète des vieux* és un espectacle alegre. Un espectacle documental en què l'autor i director dona veu a aquells que massa sovint s'amaguen darrere les parets de les residències. I desmenteix clicés”.
Kilian Orain, *Télérama*

“Mohammed El Khatib ens ofereix un moment de present pur, tendre i divertit. [...] Un espectacle d'utilitat pública”, **Marie Sorbier, *Radio France***

“És un espectacle de vegades cru, també, però que ens mostra que la vida dels vells val la pena ser viscuda, que l'amor i el desig no tenen fi. [...] Un formidable *shoot* vital”, **Phillipe Chevilley, *Radio France***

“És difícil no ser seduït per aquestes persones grans, atractives i vives, a més de poc púdiques. El fet que l'espectacle faci servir la ironia, que jugui permanentment sobre els dos tabús que són la finitud dels intèrprets i el vigor de la seva vida sexual no els ajuda pas poc. Aquestes persones ordinàries són extraordinàries, i això és meravellós de veure”. **Mathieu Dochtermann, *La Terrasse***

“Molts han mostrat l'emoció davant d'aquestes paraules crues i divertides en la seva reescriptura. [...] De fet, pot haver-hi alguna cosa commovedora davant d'aquestes paraules que subratllen la importància de la tendresa, del desig, de l'erotisme a qualsevol edat.” **Caroline Châtelet, *Frictions***

ÀNIMA LLIURE

Ànima Lliure és un projecte del Teatre Lliure que busca reflectir la diversitat real de la societat a través d'una programació inclusiva. L'objectiu és integrar persones amb diversitat funcional i neurodiversitat dins dels equips professionals de les produccions teatrals, no com a excepció, sinó com a part estructural del teixit escènic.

El projecte aposta per una creació artística de qualitat, amb espectacles que busquin l'excel·lència i incorporin la diversitat com a valor central. Això implica transformar les estructures internes del teatre, col·laborar amb agents socials, i adaptar processos i funcions per fer-les accessibles (sessions relaxades, lectura fàcil, audiodescripció, etc.).

Impulsat per Clàudia Cedó i Julio Manrique, i en aliança amb la Fundació Banc Sabadell, Ànima Lliure es presenta com una oportunitat per canviar de paradigma i fer visible allò que sovint ha estat invisible als escenaris.

Els espectacles d'aquesta temporada sota aquest segell són:

La Vie invisible (25/09 — 05/10/25)

Treballs forçats (09/01 — 18/01/26)

Une tentative presque comme une autre (26/03 — 29/03/26)

La vie secrète des vieux (10/06 — 13/06/26)

© Yohanne Lamoulère

BIOGRAFIES

IDEA I CREACIÓ / COORDINACIÓ PROJECTE CASA

Mohamed El Khatib

Autor i director d'escena, Mohamed El Khatib confronta el teatre amb altres llenguatges artístics (cinema, instal·lacions, literatura...) i impulsa aventures de formats diversos, desenvolupant projectes de ficció documental. Després d'estudiar literatura i sociologia, funda l'estructura Zirlib, que entén la creació contemporània com un gest alhora sensible i social. A través de la recollida d'odisseees íntimes, convida aquests testimonis a cocrear amb ell una escriptura del present. És artista associat al Théâtre de la Ville de París, al Théâtre national de Wallonie-Bruxelles i al Théâtre national de Bretagne (Rennes).

L'any 2020, durant la pandèmia, va impulsar un primer Centre d'Art permanent en un espai d'atenció i cures a la residència Les Blés d'Or de Saint-Baldoph, juntament amb Malraux scène nationale de Chambéry Savoie. Aquesta experiència va marcar l'inici d'una xarxa de Centres d'Art que actualment s'està desenvolupant en centres assistencials de França i d'altres països europeus.

PROJECTE CASA

FOTÒGRAFA

Yohanne Lamoulère

Fotògrafa i membre del col·lectiu Tendance Floue. Instal·lada a Marsella, explora les transformacions urbanes i els vincles que uneixen els habitants i les habitants amb els seus territoris. La seva pràctica combina l'observació de la realitat, l'escriptura col·lectiva i la posada en escena documental.

IL·LUSTRADOR

Bonnefrite

Pintor i dissenyador gràfic. Desenvolupa una pràctica que explora les relacions entre la pintura, la creació gràfica i les arts visuals, alimentada per nombroses col·laboracions artístiques. El seu treball dona lloc a obres que circulen entre l'espai públic, l'edició i els espais expositius.

DRAMATURGA

Elsa Broclain

Autora i guionista, investigadora formada en ciències socials. Col·labora en l'escriptura de documentals cinematogràfics i desenvolupa també projectes de ficció situats a la cruïlla entre allò íntim i allò polític.

FITXA ARTÍSTICA

IDEA I CREACIÓ

Mohamed El Khatib

INTÈRPRETS

(en alternança)

Bernard Babkine
Annie Boisdenghien
Micheline Boussaingault
Mariecke de Bussac
Chille Deman
Martine Devries
Jean-Pierre Dupuy
Yasmine Hadj Ali
Nicole Jourfier
Salimata Kamaté
Étienne Kretzschmar
Christian Le Petit
Jacqueline Juin
Annette Sadoul
Jean Paul Sidolle

I AMB

Mohamed El Khatib

DRAMATÚRGIA I COORDINACIÓ ARTÍSTICA

Camille Nauffray

ESCENOGRAFIA I COL·LABORACIÓ ARTÍSTICA

Fred Hocké

VÍDEO

Emmanuel Manzano

SO I CAP TÈCNIC

Arnaud Léger

COORDINACIÓ ARTÍSTICA DE GIRA

Mathilde Chadeau

ASSISTÈNCIA MÈDICA

Virginie Tanda, Paul Ceulenaere i Vinciane Watrin

TÈCNICS DE GIRA

Arnaud Léger i Vincent Perhirin

SUBTÍTOLS

Zacharie Dutertre

DIRECCIÓ DE PRODUCCIÓ

Gil Paon amb l'ajut de Matis Hernandez

ADMINISTRACIÓ

Lucile Macé amb l'ajut de Mélisane Marien

I ELS EQUIPS DEL

Teatre Lliure

MENCIONS

Espectacle estrenat el 28 de maig de 2024 al Théâtre National Wallonie-Bruxelles en el marc del Kunstenfestivaldesarts
Mohamed El Khatib és artista associat al Théâtre de la Ville a París i al Théâtre National de Bretagne a Rennes, al Théâtre National Wallonie-Bruxelles i al tnba - Théâtre national Bordeaux Aquitaine

PRODUCCIÓ

Zirlib

EN COPRODUCCIÓ AMB

Festival d'Automne à Paris, Points communs - Nouvelle scène nationale Cergy-Pontoise-Val d'Oise, Théâtre National Wallonie-Bruxelles, La Comédie de Genève, Théâtre national de Bordeaux en Aquitaine, Théâtre national de Bretagne (Rennes), Tandem Scène nationale d'Arras-Douai, MC2: Grenoble Scène nationale, La Comédie de Clermont-Ferrand Scène nationale, Théâtre Garonne Scène européenne (Toulouse), Festival d'Avignon, Théâtre du Bois de l'Aune (Aix-en-Provence), Équinoxe Scène nationale de Châteauroux, Théâtre de la Croix-Rousse (Lió), La Coursive Scène nationale de La Rochelle, Espace 1789 - Saint-Ouen, Théâtre de Saint-Quentin en Yvelines Scène nationale i Le Channel - Scène nationale de Calais

EN RESIDÈNCIA A

Le Mucem - Marseille i CIRCA La Chartreuse

SUBVENCIONAT I AMB EL SUPORT DE

Zirlib està subvencionada pel Ministère de la Culture - DRAC Centre-Val de Loire, per la Région Centre-Val de Loire i compta amb el suport de la Ville d'Orléans

AMB LA COL·LABORACIÓ DE

L'Institut Français - Barcelona

INFORMACIÓ PRÀCTICA

DATES

10/06 — 13/06

HORARI

A les 19.00 h

DURADA

1 h 10'

LLOC

Gràcia

IDIOMA

En francès sobretitulat en català

PREU

De 14 a 32 €

ACCESSIBILITAT

Assistència auditiva a través del mòbil

ESPECTACLE INCLÒS A

Ànima Lliure

COL·LOQUI ITB

12/06 conduït per estudiants - SUSPÈS

SALA DE PREMSA

Per descarregar tots els materials informatius i tenir accés a material de referència (dossiers, notes de premsa, material audiovisual, etc.)

<https://www.teatrelliure.com/ca/sala-premsa-la-vie-secrete-des-vieux>

CONTACTE PREMSA

Clàudia Blasquiz / Núria Cañamares

664 862 518 / 664 862 611

premsa@teatrelliure.com

entitat concertada amb

amb el finançament de

membre de

amb la col·laboració de

amb el suport de

mitjans patrocinadors

mitjans col·laboradors

convenis de col·laboració amb

